PRZEMYSŁ GRAFICZNY

ORGAN RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO W WARSZAWIE

REDAKCJA I ADMINISTRACJA WARSZAWA, ŚWIĘTOKRZYSKA 11 TELEFON 195-52

WYCHODZI PIĄTEGO I DWUDZIESTEGO KAŻDEGO MIESIĄCA

KONTO W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI 8765 W WARSZAWIE

ROK I — WARSZAWA, 5 KWIETNIA 1924 — № 3

CENTRALNY ZWIĄZEK PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO I WYDAWNICZEGO W POLSCE

Dokończenie

Członkami Centralnego Związku mogą być istniejące na ziemiach Rzeczypospolitej organizacje przemysłu graficznego i wydawniczego, przyjęte przez Zarząd.

Władze Centralnego Związku stanowią:

Zjazd delegatów organizacji należących do Związku,

Zarząd i Komisja Rewizyjna.

Na Zjeździe ustalono, iż poszczególne dzielnice Polski reprezentowane będą w Centralnym Związku przez równą ilość przedstawicieli. B. Kongresówka (łącznie z Wileńszczyzną i Kresami), Małopolska i Wielkopolska (łącznie ze Śląskiem) delegują na Zjazd po 6-ciu przedstawicieli (po 5-ciu wybranych przez Walne Zebranie i 6-ty z urzędu przewodniczący danej organizacji) oraz tyluż zastępców; do Zarządu po 2-ch członków i 1-ym zastępcy, do Komisji Rewizyjnej po 1 członku i 1 zastępcy.

Przewodniczącego Zarządu wybiera oddzielnie Zjazd Delegatów, wchodzi on jednak do Zarządu jako przedstawiciel dzielnicy, którą na Zjeździe reprezentował, dzięki czemu przytoczony powyżej stosunek pozostaje utrzymany.

Siedzibą Centralnego Związku będzie Warszawa.

Celem ostatecznego opracowania i zalegalizowania statutu oraz poczynienia prac przygotowawczych, mających doprowadzić do zwołania pierwszego Zjazdu Delegatów, który wyłoni ustawowe władze, powołano Komisję Organizacyjną, do której weszli jako członkowie p. p. E. Pawłowski i J. Kuglin (z Poznania), W. Anczyc (z Krakowa), L. Wiśniewski (ze Lwowa), L. Bogusławski i M. Niklewicz (z Warszawy) oraz jako zastępcy p. p. F. Głowacki (z Katowic) i K. Glówczewski (z Warszawy).

Komisja Organizacyjna Centralnego Związku powołała na przewodniczącego p. Lucjana Bogusławskiego i na zastępcę przewodniczącego p. dyr. Edwarda Pawłowskiego.

Tymczasowy Sekretarjat Komisji Organizacyjnej mieści się w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 143 m. 12.

W bliskiej przyszłości prace przygotowawcze będą ukończone, zaś kontakt nawiązany między organizacjami naszego przemysłu już daje dobre rezultaty, ujawniające się przy współpracy i zbiorowem występowaniu u władz w sprawach ogólnego znaczenia.

Dodatnie wyniki konferencji w sprawie cła na papier drukowy, jak również obrad w podkomisji fachowej do rewizji taryfy celnej, dają pomyślną zapowiedź skutecznego działania społem ku zapewnieniu przemysłowi graficznemu w Polsce dróg do dalszego rozwoju.

Łącznie z akcją organizacyjną Centralnego Związku zwrócić musimy uwagę na słabe dotychczas zorganizowanie właścicieli zakładów graficznych na terenie byłego zaboru rosyjskiego.

Po za Warszawą, gdzie działają „Stowarzyszenie Zakładów Graficznych“, „Zjednoczenie Zakładów Graficznych“ i „Zgromadzenie Drukarzy Właścicieli“, jedynie zakłady łódzkie zrzeszone są w „Stowarzyszenie Właścicieli Drukarń i Litografji m. Łodzi“.

Prowincja—jak również Wileńszczyzna i Kresy — pomimo, iż przemysł graficzny licznie jest tam reprezentowany, pracy organizacyjnej dotychczas nie doceniała, czy też nie zdobyła się na

silniejszą inicjatywę w kierunku przełamania bierności ogółu.

Pod względem tym jesteśmy w tyle za Małopolską i Poznańskiem, gdzie wszystkie nieomal zakłady organizacyjnie są związane.

Dzisiaj nadchodzi czas już najwyższy potemu, aby prowincja do organizacji przystąpiła, uzyskując przez to możność przedstawicielstwa we władzach Centralnego Związku, do którego wejdzie z naszej dzielnicy 9-ciu członków i 8-miu zastępców.

Leży to we własnym, dobrze zrozumianym interesie zakładów prowincjonalnych, a jest tem łatwiejszem, że istniejące już i zalegalizowane przez władze „Stowarzyszenie Zakładów Graficznych" posiada statut przewidujący istnienie stowarzyszeń t. zw. wojewódzkich — autonomicznych organizacji lokalnych (działających w obrębie województwa ew. miejscowości).

„Rada Połączonych Organizacji Przemysłu Graficznego w Warszawie" chętnie przyjdzie z pomocą P. P. właścicielom zakładów prowincjonalnych, którzy sprawą zorganizowania swych kolegów zechcą się zająć i nie wątpimy, że wskazówki i informacje, którymi gotowi jesteśmy się podzielić, wzbudzą należyte zainteresowanie.

Tadeusz Rudnicki
Sekretarz R. P. O. Przem. Graf.

ANKIETA „LIGI PRACY"

„Liga pracy" zwróciła się do „Rady Połączonych Organizacji Przemysłu Graficznego w Warszawie" z zaproszeniem do przyjęcia udziału w ankiecie Ligi o przyczynach drożyzny słowa drukowanego.

Poniżej podajemy treść odpowiedzi, przesłanej przez nas w tej sprawie.

Podzielając zdanie W. Panów, że wśród powodów drożyzny słowa drukowanego w Polsce poważną rolę odegrywują zwiększone w stosunku do cen przedwojennych (w złocie) koszty druku — stwierdzamy, iż przyczyn zjawisko to wywołujących upatrywać należy w warunkach produkcji, które w przemyśle naszym od roku wojny znacznemu uległy pogorszeniu.

Drożyzna robocizny:

Na plan pierwszy pośród zmian zaszłych wysunąć należy podrożenie robocizny.

Nie przytaczamy szczegółowych przeliczeń, znajdą je bowiem W. Panowie w dołączonej do niniejszego, a wydanej przez nas pracy p. Lucjana Bogusławskiego p. t. „Koszty robocizny w przemyśle drukarskim przed wojną i obecnie".

Wykazują one, iż w stosunku do cen przedwojennych płace w drukarstwie wzrosły o 157,31%, zaś wartość pracy tygodniowej na skutek zmniejszenia czasu pracy, wprowadzenia dłuższych urlopów płatnych oraz zasadniczego powiększenia płac personelu pomocniczego jak również płac za godziny pofajerantowe, wykazuje podrożenie o 230,17%.

Ogólne koszty robocizny, obciążone przez opłatę na Kasę Chorych, podatek obrotowy i zapłatę za czas ćwiczeń rezerwistów wojskowych, wzrosły o 255% kosztów przedwojennych w złocie.

Przeliczenia te oparto na t. zw. „minimum normalnem" płacy pracownika wykwalifikowanego. W poszczególnych wypadkach wzrost kosztów robocizny potęgują indywidualne dodatki ponad minimum, otrzymane przez pracowników bardziej uzdolnionych.

Tu zwrócić musimy uwagę na nieracjonalną gospodarkę zakładów graficznych i drukarń państwowych. Zakłady te, dzięki wydatnym kredytom rządowym nie krępujące się w kosztach, zwykły dobierać personel drogą licytowania płac. Miało to ten skutek, poza pozbawieniem zakładów prywatnych pracowników przez nie wyszkolonych, iż przez podbijanie płac pewnych kategorji pracowników dodatki indywidualne sięgnęły 50% ponad minimum (wynoszące obecnie 152.995.000 mkp. tygodniowo).

Zmniejszenie wydajności pracy:

Wydajność pracy w przemyśle graficznym w porównaniu z przedwojenną zmalała. Wpłynęło na to z jednej strony zniesienie płacy od sztuki, z drugiej zaś wstrzymany dzięki wojnie regularny dopływ młodych sił uczniowskich który spowodował iż w okresie bieżącym odczuwamy brak pracowników w pełni sił i sprawności fachowej będących.

Trudny do ścisłego określenia stopień zmniejszenia wydajności pracy waha się od 5 do 10%.

Biorąc okoliczność tą pod uwagę dochodzimy do wniosku, iż koszty robocizny są dziś o 280% droższe aniżeli przed wojną. (255% plus 25%).

Brak nowoczesnych urządzeń technicznych.

Pod względem technicznym zakłady graficzne polskie dużo pozostawiają do życzenia. Nowoczesne maszyny i urządzenia sprowadzane się w znikomej ilości, aczkolwiek ciągłe w dziedzinie tej udoskonalenia dawałyby możność zmniejszania kosztów druku.

Przed wojną posiadaliśmy szereg zakładów o poziomie zachodnim, które kroczyły w ślad za rozwojem technicznym przemysłu. Dzisiaj dalszy rozwój naszego przemysłu postępuje niezmiernie powoli, co w pierw-

szym rzędzie tłumaczyć musimy przez brak długoterminowego kredytu, uniemożliwiający sprowadzanie nowych, drogich instalacji.

D r o ż y z n a k o s z t ó w o g ó l n y c h (h a n d l o w y c h):

Zakłady graficzne nasze grzeszą brakiem specjalizacji w pewnym, określonym kierunku. Są one zbyt wszechstronne, zastosowując się do różnorodnych potrzeb klijenteli wykonują roboty wszelkiego rodzaju,— a wszechstronność ta pociąga za sobą ogromne koszty ogólne, administracji i t. p., które przy małych obrotach duży stanowią odsetek.

Żródłem tego stanu rzeczy jest brak większych nakładów jak również małe obroty wobec znikomego zapotrzebowania druków.

Oto są według naszego przeświadczenia główne powody drożyzny druku.

Potanienie jego kosztów nieodłącznem jest od powrotu do stosunków umożliwiających normalny rozwój przemysłu i techniczne jego doskonalenie. Obecnie zaś przemysł nasz znajduje się w stanie ciągłego przesilenia.

Zawiadamiając Szanowny Zarząd iż wszelkiemi dalszemi wyjaśnieniami chętnie jesteśmy gotowi służyć, pozostajemy

z wysokiem poważaniem

PREZES: (—) Lucjan Bogusławski.

SEKRETARZ: (—) Tad. Rudnicki.

Z PRASY

„P r z e g l ą d G r a f i c z n y i P a p i e r n i c z y“ Nr 13 podaje w artykule „P o d r ę c z n i k d l a s k ł a d a c z y m a s z y n o w y c h“ co następuje:

Na jednem z ostatnich zebrań Stowarzyszenia Składaczy Maszynowych w Poznaniu zajmowano się między innemi także krytyką „Podręcznika dla składaczy maszynowych“ wydanego przez „Grafikę Polską“, umieszczoną w grudniowych numerach „Przeglądu Graficznego“. Obszerna dyskusja, która się na ten temat wywiązała streszcza się następująco:

Zgadzamy się z krytykiem, że „Podręcznik“ jest w głównych zarysach tłomaczeniem z niemieckiego i krytyk z łatwością mógł znaleźć niedomagania językowe, a jako składacz maszynowy i błędy techniczne. W braku jednakowoż jakiegokolwiek podręcznika polskiego uważamy jednak krok kol. Merkla za poważny postęp w życiu naszym zawodowym i zalecałoby się, aby więcej takich kolegów się znalazło, którzyby poświęcili swój wolny czas zagadnieniom tak skomplikowanym jak maszyna do składania „Linotyp“. Krytyk p. Jan W. byłby może dobrym tłomaczem i jako taki mógłby nam służyć w tłomaczeniu poszczególnych wyrażeń technicznych, których nie tak łatwo znaleźć poszczególnym kolegom, jak kol. W., który zdaje się, siedzi u źródła; co do krytyki technicznej, to jednakowoż niedaleko odbiega od kol. M., gdyż i jego krytyka może kolegów od maszyny w błąd wprowadzić i zalecałoby się kol. W. iść za swą własną radą i nim puścił swą krytykę w świat, poprosił praktykujących kolegów od maszyny, by skorygowali błędy przez się popełnione.

DWA JUBILEUSZE

Prezes Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią, dyrektor „Drukarni Polskiej“ w Poznaniu p. Edward Pawłowski obchodził w marcu r. b. jubileusz 40 letniej pracy w przemyśle graficznym.

Jubilat, niezależnie od swej owocnej pracy ściśle zawodowej, położył wielkie zasługi na polu organizowania przemysłu graficznego w Polsce Zachodniej, przyjmując wielki udział w pracach Związku, którego jest prezesem, przyczem Jego głównie zasługą jest powstanie „Przeglądu Graficznego“. Dodać należy, iż jeden z pierwszych zrozumiał On konieczność ścisłej łączności pomiędzy dzielnicowemi organizacjami przemysłu graficznego w Polsce i że dzięki temu rozumnemu stanowisku, sprawa utworzenia Centralnego Związku Przemysłu Graficznego posunęła się znakomicie naprzód.

Redakcja „Przemysłu Graficznego“, podnosząc zasługi Szanownego Jubilata, przesyła serdeczne życzenia, by tak owocna praca na pożytek przemysłu graficznego w Polsce trwała jeszcze długie lata.

Dyrektor „T-wa Akc. Edward Kręglewski“, członek Zarządu Głównego Związku Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Polskę Zachodnią p. Edward Kręglewski obchodził w tymże czasie 25-lecie pracy zawodowej. Jubilat jest pionierem przemysłu introligatorsko-papierniczego w Polsce Zachodniej.

Działalność swą rozpoczął w 1910 roku, zakładając własną fabrykę zeszytów i torebek w Poznaniu. W trudnych ówczesnych warunkach rozwija systematycznie swe przedsiębiorstwo i doprowadził do stworzenia poważnej obecnie placówki przemysłu polskiego.

Życzymy gorąco Szanownemu Jubilatowi dalszej i długiej pracy nad rozwojem naszego przemysłu.

KOMUNIKATY

RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO W WARSZAWIE

W drugiej połowie ub. m. odbyło się jedno posiedzenie plenarne Rady.

Ożywione pozatem prace zcśrodkowywały się głównie dookoła przygotowań do obrad 21=ej podkomisji fachowej do rewizji taryfy celnej (dotyczącej pozycji 176, 177 i 178).

W posiedzeniach podkomisji, które odbyły się w Mini= sterstwie Przemysłu i Handlu dnia 26 i 29 marca r. b. wzięli udział członkowie Rady: p. p. K. Główczewski (z ramienia przemysłu graficznego), p. M. Niklewicz i M. P. Magnuski z ramienia wydawców dzienników i czasopism), oraz sekre= tarz Rady — T. Rudnicki.

Organizacje małopolskie reprezentowali p. p. W. Anczyc z Krakowa i dr. Piątek ze Lwowa; poznańskie — p. J. Ku= glin.

P. p. Z. Arct i G. Wolff reprezentowali Związek Księ= garzy=Wydawców.

Podkomisja uchwaliła szereg poprawek do taryfy celnej, zabezpieczających interesy przemysłu graficznego i wydaw= niczego.

Poprawki te omówimy obszerniej na łamach „Przemy= słu Graficznego" po powzięciu uchwał ostatecznych przez Komitet Celny i Ministerstwo Skarbu.

Narazie zaznaczamy, iż postulaty przedstawicieli Rady spotykały się ze zrozumieniem i poparciem ze strony czynni= ków miarodajnych.

KOMISJA CENNIKOWA

składająca się z przedstawicieli Rady Połączonych Organizacji Przemysłu Graficznego z jednej strony i przedstawicieli Związków Zawodowych pracowników drukarskich z drugiej—na posiedze= niu w dniu 3 kwietnia 1924 r. uchwaliła obowiązujące dotychczas minimum dla pracowników drukarń, litografji, cynkografji i intro= ligatorni od dn. 5/IV podwyższyć o 5,43 proc.

ZAWÓD	Minimum od 5.IV. 1924	Za godzinę pracy
DRUKARNIA:		
Składacze.	152.995.000	3.325.980
Maszyniści	152.995.000	3.325.980
Pedalarze.	114.745.000	2.494.490
Nakładacze wykwalifikowani. . .	76.495.000	1.662.990
Odbieraczki.	18.360.000	399.120
Pomocnik drukarski wykwalifikow.	76.495.000	1.662.990
LITOGRAFJA:		
Maszyniści	152.995.000	3.325 980
Umdrukierzy	152.995.000	3.325.980
Rysownicy (grawerzy i chromoli= tografowie)	152.995.000	3.325.980
Nakładaczki.	61.195 000	1.330.390
Odbieraczki.	22.950.000	498.895
Szlifierze	76.495.000	1.662.990
Bronzownicy	76.495.000	1.662.990
CYNKOGRAFJA:		
Fotograf siatkowy.	152.995.000	3.325.980
„ kreskowy	130.045.000	2.827.080
Kopiści	130 045.000	2.827.080
Trawiacze.	152.995.000	3.325.980
Retuszerzy	152.995.000	3.325.980
Efekciarki.	107.095.000	2.328 185
Korektorzy	152.995.000	3.325.980
Monterzy (wykwalifik. stolarze). .	107.095.000	2.328 185
INTROLIGATORNIA:		
I a) kategorja męska	152.995.000	3.325.980
I b) „ „	142.285.000	3.093.160
II kategorja męska	130.045.000	2.827.080
III „ „	91.795.000	1.995.585
I „ żeńska	84.145.000	1.829.290
II „ „	53.550 000	1.164.090
III „ „	26.010.000	565.415
IV „ „	15.300.000	332.600

PŁACE SKŁADACZY GAZETOWYCH.

Na skutek zwrócenia się do nas „Związku Polskich Wy= dawców Gazet i Czasopism w Warszawie" wyjaśniamy, iż we= dług przepisów „Regulaminu Pracy w zakładach graficznych", obowiązujących od dnia 11=go lipca 1923 roku, **przy obliczaniu płac drukarzy zatrudnionych przy gazetach, za podstawę brać należy** ustalane na dany okres półmiesięczny przez Łączną Ko= misję Cennikową „R. P. O. P. Gr." i „Związków Zawodowych Drukarzy" **minimum normalne** tygodniowe pracownika wy= kwalifikowanego.

Od zasadniczej tej normy obliczane też są wszelkie pro= centowe dodatki dla składaczy (ręcznych i maszynowych) oraz dla maszynistów rotacyjnych (§§ 42, 75, 76, 78, 79, 80, 81 i 82 „Regulaminu").

Jako przykład podajemy następujący

Wzór obliczań:

(przy obowiązującem od dn. 20 marca 1924 roku minimum normalnem Mkp. 145.330.000 tygodn.).

A. Składacz gazetowy ręczny, dzienny (zmiana 1=sza)

za **40** godzin pracy w tygodniu, bez przerwy obiadowej.
Czas pracy w godzinach między 7 rano a 7 wieczorem.

Minimum normalne		Mk. 145.330.000
Dodatek gazetowy (od min. norm.)	22,5%	„ 32.699.250
RAZEM		Mk. 178.029.250

B. Składacz gazetowy ręczny, wieczorowy (zmiana 2=ga)

za **40** godzin pracy w tygodniu, bez przerwy obiadowej. Czas pracy: od 4=ej ppłd. do 11=ej wiecz., przy **22** godzinach płat= nych o 30% wyżej od minimum normalnego.

Minimum normalne		Mk. 145.330.000
Dodatek gazetowy	22,50%	
„ za pracę po godz. 7=ej w. (30% do 22 godz.) $\frac{30\% \times 22 \text{ g.}}{40 \text{ godz.}} = 16{,}5\%$ minimum normalnego, na mocy je= dnak Uwagi do § 42 Regulaminu do= licza się nie mniej od 20%)	20,00%	
Ogółem dodatki (od minim. norm.)	42,50%	„ 61.765.250
RAZEM		Mk. 207.095.250

C. Składacz gazetowy ręczny, nocny (zmiana 3=cia)

za **40** godzin pracy w tygodniu bez przerwy obiadowej. Czas pracy: od 11=ej wiecz. do 6=ej rano, przy **6** godz. płatnych o 30% i **34** godz. płatnych o 60% wyżej od minimum normal= nego.

Minimum normalne		Mk. 145.330.000
Dodatek gazetowy	22,50%	
„ za godziny pracy po 11 w. $\frac{30 \times 6 \text{ godz.}}{40 \text{ godz.}} = 4{,}5\%$	4,50%	
Dodatek za godziny pracy po 12 w. $\frac{60\% \times 34 \text{ godz.}}{40 \text{ godz.}} = 51{,}0\%$	51,00%	
Ogółem dodatki (od minim. norm.)	78,00%	113.357.400
RAZEM		Mk. 258.687.400

UWAGA: cyfry złożone tłustym drukiem oznaczają ilość godzin faktycznie przepracowanych w tygodniu.

D. Składacz gazetowy maszynowy, dzienny (zmiana 1=sza) (ilość godzin i czas pracy pg. wzoru A).

Minimum normalne		Mk. 145.330.000
Dodatek gazetowy	22,50%	
„ maszynowy	40,00%	
Ogółem dodatki (od minim. norm.)	62,50%	„ 90.831.250
RAZEM		Mk. 236.161.250

E. **Składacz gazetowy maszynowy, wieczor.** (zmiana 2-ga)
(ilość godzin i czas pracy pg. wzoru B).

Minimum normalne . . . . . . Mk. 145.330.000
Dodatek maszynowy 40,00%
„ gazetowy 22,50%
„ za godziny pracy po 7 w.

$\frac{30 \times 22 \text{ godz.}}{40 \text{ godz.}} = 16{,}5\%$ minimum nor-
malnego, na mocy jednak Uwagi II
do § 42 Regulaminu dolicza się nie
mniej od 20%) 20,00%

Ogółem dodatki (od minim. norm.) 82,50% „ 119.897.250

RAZEM . . . . Mk. 265.227.250

F. **Składacz gazetowy maszynowy nocny** (zmiana 3-cia)
(ilość godzin i czas pracy pg. wzoru C).

Minimum normalne . . . . Mk. 145.330.000
Dodatek maszynowy 40,00%
„ gazetowy 22,50%

$\frac{30 \% 6 \text{ godz.}}{40 \text{ godz.}} = 4{,}5\%$ 4,5%

Dodatek za godziny pracy po 12 w n

$\frac{60 \times 34 \text{ godz.}}{40 \text{ godz.}} = 51\%$ 51,00%

Ogółem dodatki (od minim. norm.) 118,00% „ 171.489.400

RAZEM . . . . Mk. 316.819.400

G. **Maszynista rotacyjny, dzienny**
(ilość godzin i czas pracy pg. wzoru A).

Minimum normalne . . . . Mk. 145.330.000
Dodatek rotacyjny (od minim. norm.) 40.00% „ 58.132.000

RAZEM . . . . Mk. 203.462.000

H. **Maszynista rotacyjny, nocny**

za 40 godz. pracy w tygodniu, bez przerwy obiadowej. Czas pracy: od 12-ej w nocy do 7-ej rano.

Minimum normalne . . . . Mk. 145.330.000
Dodatek rotacyjny 40,00%
„ za godz. pracy po 12 w n.

$\frac{60\% \times 40 \text{ godz.}}{40 \text{ godz.}} = 60{,}00\%$ 60,00%

Ogółem dodatki (od minim. norm.) 100,00% „ 145.330.000

RAZEM . . . . Mk. 290.660.000

KRONIKA

ZAPISY NA AKCJE BANKU POLSKIEGO.

Rada Pol. Organ. Przemysłu Graficznego została zawiadomiona przez poniżej wymienione firmy o ilości nabytych akcji Banku Polskiego:

Zakłady Graficzne Straszewiczów (Warszawa) 25 sztuk
„Kurjer Poranny“ (Warszawa) 25 „
J. F. Konarzewski i J. Mękarski (Warszawa) 5 „
Mieczysław Niklewicz (Warszawa) 25 „
St. Święcki (Dąbrowa Górnicza) 5 „
Bracia Piotrowscy (Włocławek) 2 „

NADUŻYCIA W PAŃSTWOWYCH ZAKŁADACH GRAFICZNYCH.

Ostateczny wynik dochodzeń w sprawie nadużyć w Państwowych Zakładach Graficznych spowodował rezolucję ministra skarbu p. Grabskiego:

Stosownie do prośby udzielić dymisji dyrektorowi Państwowych zakładów graficznych, Kiersnowskiemu; udzielić dymisji bez prośby naczelnikowi wydziału technicznego Moskalence; naczelnika wydziału gospodarczego Michczyńskiego, naczelnika rachuby Horowicza i naczelnika kontroli Odachowskiego oddelegować tymczasem do ministerjum skarbu. Akta dochodzeń skierować do prokuratora, dla wydania winnych sądowi. Przed sądem stanie conajmniej kilkanaście osób.

Zarząd dyrekcją P. Z. G. powierzono niedawno naznaczonemu wice-dyrektorowi inż. Świąteckiemu.

REORGANIZACJA PAŃSTWOWYCH ZAKŁADÓW GRAFICZNYCH.

Obecnie znajduje się w opracowaniu w Ministerstwie Skarbu projekt reorganizacji Państwowych Zakładów Graficznych i przemianowania ich na Spółkę Akcyjną pod firmą „Krajowe Zakłady Graficzne“ przy współudziale Rządu i Banku Polskiego, w charakterze akcjonarjuszy, oraz z udziałem kapitału prywatnego. Projektowane jest nadanie nowemu przedsiębiorstwu prywatnemu wyłącznego przywileju drukowania papierów wartościowych państwowych, tudzież samorządowych oraz prywatnych.

PODATEK DOCHODOWY.

Na zasadzie art. ustawy z dn. 10-go stycznia 1924 r. w przedmiocie przepisów o państwowym podatku dochodowym — ministerjum skarbu zarządziło, aby pobór podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na obszarze b. dzielnic rosyjskiej i austrjackiej był w kwietniu 1924 r dokonywany w dotychczasowym trybie według skali następującej:

Liczba porządkowa	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia obliczonego w stosunku rocznym — ponad	d o	Stopa procentowa podatku
	w tysiącach marek		
1	4,730 400	6,307,200	0,3
2	6,307,200	7.884,200	0,4
3	7,884,000	10,249,000	0,5
4	10,249,200	12,614,400	0,8
5	12,614,400	14,979,600	1
6	14,979,600	17,344,800	1.3
7	17,344,800	19,710,000	1,6
8	19.710,000	22,338.000	2
9	22,338,000	24,966,000	2,4
10	24,966,000	27,594,000	3
11	27,594,000	30,222,000	3,6
12	30,222,000	32,850,000	4,2
13	32,850,000	34,164,000	5,4
14	34,164,000	36,135,000	6,6
15	36,135,000	38,106,000	8,4
16	38,106,000	40,734,000	10,2
17	40,734,000	43,362,000	12
18	43,362,000	45,990,000	13,8
19	45,990,000	49,275,000	15,6
20	49,275,000	52.560,000	16 3
21	52,560 000	55,845,000	17,1
22	55,845.000	59,130,000	18
23	59.130.000	62,415,000	18,8
24	62,415,000	65,700,000	19,8
25	65.700 000	68,985,000	20,7
26	68,985,000	72,270,000	21,7
27	72,270,000	75,555,000	22,5
28	75,555,000	78,840,000	23,4
29	78,840,000	118,260,000	24,2
30	118,260,000	157,680,000	25
31	157,680,000	197,100 000	25,9
32	197,100,000	236,520,000	26,7
33	236.520,000	295,650,000	27,6
34	295.650,000	473,040,000	29,4
35	473,040,000	591,300,000	30,6
36	591,300,000	788,400,000	32,4
37	788,400,000		34,2

ULGI PASZPORTOWE.

Na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 19 b. m., uchwalono następujące ulgi w opłatach na paszporty: 1) emigranci udający się za ocean — o ile nie korzystają z paszportów bezpłatnych — opłacają 25 fr. złotych. Paszporty takie wydaje państwowy urząd emigracyjny. Z ulg tych nie korzystają jednak osoby, opłacające państwowy podatek dochodowy w wysokości 2 proc. i wyżej oraz te, które są na utrzymaniu rodziców, opłacających podatek ten w wysokości 4 proc. i wyżej. 2) W ciągu roku wydane będzie trzy tysiące paszportów za opłatą 25 fr. złot. łącznie z zezwoleniem na wyjazd ponowny dla osób, wyjeżdżających na studja naukowe lub niezamożnych kuracjuszów. 3) W ciągu roku wydanych będzie po cenie 100 fr. zł. 3000 paszportów ulgowych łącznie z zezwoleniem na ponowny wyjazd, względnie z uprawnieniem do wielokrotnego wyjazdu w ciągu 6 miesięcy dla osób, jadących w celach handlowych.

OPŁATA WYWOZOWA OD CELULOZY.

Opłata wywozu od celulozy (poz. tar. cel. 176 p. 4a i b.) została — rozporządzeniem Min. Sk w porozum. z Min. Przem. i Han. z dn. 4.II.24. („Dz. Ust. R. P." Nr 26, poz. 265) — ustanowiona na 60% zysku wywozowego.

POBÓR I RATY PODATKU MAJĄTKOWEGO.

Ministerstwo Skarbu zamierza w okresie od 15 czerwca do 15 lipca r. b. pobrać pierwszą ratę podatku majątkowego, w wysokości ⅙, przypadającej od płatnika kwoty, a ustalonej przez Komisje Szacunkowe na podstawie złożonych zeznań. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w tej materji zawierać będzie postanowienie, iż kwoty wpłacone z tytułu pierwszej i drugiej zaliczki na poczet podatku majątkowego nie będą zaliczane na poczet pierwszej raty, lecz będą uwzględniane przy ostatecznej likwidacji, przypadającej od każdego z płatników należności.

PROCENTY OD POŻYCZKI ZŁOTEJ.

Na mocy rozporządzenia p. Ministra Skarbu w przedmiocie wypłaty procentów od 8 proc. państwowej pożyczki złotej kupony z datą płatności 1 kwietnia 1924 r., opiewające na złote, będą płatne w markach polskich po kursie 1.700.000 za jeden złoty. Zgodnie z tem kupon Nr. 3 obligacji opiewających na 10 złotych opłacany będzie kwotą 680.000 mkp., kupon zaś Nr. 3 od obligacji opiewających na 50 złp. opłacany będzie kwotą 3.400.000 mkp.

POLSKA WYSTAWA GRAFICZNA W RYDZE.

W Rydze otwarto w salach Muzeum miejskiego polską wystawę graficzną. Na otwarciu obecni byli prezydent Rzeczypospolitej Czakste, prezes ministrów Samuels, minister spraw zagranicznych Scja, oświaty — Strauberg, dalej członkowie ciała dyplomatycznego, przedstawiciele sfer artystycznych, literackich, prasy i t. d. Goście byli oprowadzani przez członków poselstwa i konsulatu polskiego. Wystawa zrobiła ogólnie doskonałe wrażenie.

POLSKA NA WYSTAWIE SZTUKI GRAFICZNEJ W AMERYCE.

W sierpniu r. b. odbędzie się w Milvaokee w Stanach Zjednoczonych wystawa sztuki graficznej. Miejscowa emigracja polska w wystawie tej, jako poważne skupienie w Ameryce weźmie udział. Również zapowiedziany jest udział grafiki polskiej z kraju.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY W WARSZAWIE. W broszurze p. t. „Koszty robocizny w Przemyśle Drukarskim" w tabelce płac w 1923 podane są zarobki tygodniowe (od poniedziałku do soboty) obliczone na zasadzie ustalanych co miesiąc, zaś w końcu roku co pół miesiąca — zarobkowych minimum. Tym sposobem powstały tygodnie, obliczane częściowo według dwu skal zarobkowych. Tę metodę obliczenia r o c z n e g o zarobku zastosowaliśmy, jako najbardziej ścisłą.

CENY ARTYKUŁÓW UŻYWANYCH W PRZEMYŚLE GRAFICZNYM W WOLNYM HANDLU HURTOWYM

NAZWA ARTYKUŁU	15/III 1924 za 1 klg. Zł.	gr.
PAPIERY:		
Kancelaryjny bezdrzewny	1	—
„ drzewny	—	58
Drukowy matowy	—	45
„ satynowany	—	51
„ ilustracyjny	—	60
Albumowy	—	65
Pocztówkowy kancelaryjny	1	10
„ drzewny	—	70
Bristol	1	70
Czerpany	2	50
Kredowy	2	—
Skoroszytowy	—	90
Pakowy angielski	—	65
Listowy	1	50
Pelour	1	80
Gazetowy rotacyjny	—	42
Słomkowy	—	55
FARBY CZARNE:		
Rotacyjna	1	05
Gazetowa	1	15
„ w puszkach	1	25
Dziełowa I	2	90
„ extra	4	15
Akcydensowa I	6	—
„ II	5	40
Ilustracyjna 000	9	30
„ 00	8	80
„ 0	8	30
Piórowa I	11	30
„ II	8	05
„ do ręcznych pras	12	10
Umdrukowa	11	30
FARBY BIAŁE:		
Biel przezroczysta	4	25
„ kryjąca	3	70
„ kremserska	4	15
FARBY NIEBIESKIE:		
Milori	13	80
Cesarska	6	40
Paryska	13	80
Niebieska afiszowa	9	60
„ z połyskiem	13	80
Seledynowa laka	19	15
Niebieska trójbarwna	24	90
FARBY BRONZOWE:		
Sepia	3	20
Ugier	3	20
Terra di Sienna	3	20
FARBY ŻÓŁTE:		
Chrom I (jasny śr.)	6	10
Chrom II	4	40
Żółta afiszowa	4	40
„ trójbarwna	12	40
FARBY CZERWONE:		
Cynober sztuczny	9	55
Viktorja laka	7	60
Czerwona afiszowa	7	60
Uniwersal	12	20
Turecka	9	55
Helios	12	65
Karmin	20	70
Monopol	9	55
Kosmos	13	—
Geranium-carmin	24	95
Krapp	20	70
Czerwona trójbarwna	21	15
FARBY FIOLETOWE:		
Fioletowa afiszowa	10	60
Kopiowa fioletowa	27	80

NAZWA ARTYKUŁU	15/III 1924 za 1 klg. Zł.	gr.
Fioletowa średnia	18	40
„ czerwonawa	20	70
„ niebieskawa	16	30
FARBY ZIELONE:		
Zielona jedwabna	8	60
„ afiszowa	8	60
„ viridin	16	30
METALE:		
Ołów miękki hutniczy 2 razy przetapiany	8	35
Ołów miękki hutniczy 2 razy (first figure printed beside line 1)	1	—
Cyna Banka	4	20
Antymon Regulus	—	95
Metal do maszyn do składania angielski	1	56
SMARY:		
Nafta	—	33
Oliwa do motoru	—	38
Benzyna	—	70
POKOST:		
Pokost słaby	2	90
„ średni	3	—
„ mocny	3	10
MASA WALCOWA:		
Masa walcowa krajowa słaba	5	20
„ „ „ mocna	4	95
„ „ z domieszką	6	10
FILCE do maszyn rotacyjnych szer 175 cm. grub. 3 mm. mtr.	60	—
CERATA do maszyn litograf. cienka szer. 132 cm. metr.	7	—
gruba „ 120 „ „	22	—
„ „ 132 „ „	24	20
TAŚMA do maszyn płask. 4 mm.	—	06
„ „ „ rotac. „	—	60
SZMATY do czyszczenia maszyn klg.	—	78
NUMERATORY nowe ręczne aut. 4 zmian 6 cyfr sztuka	75	—
5 „ „	70	—
MATRYCE do stereotypji suche o form. 48×65 cm. szt.	1	—
„ „ 52×70 „ „	1	10
LINJE mosiężne cienkie, kropkowane i półtłuste klg.	14	—

CZCIONKI:

	do 15 kg. za kg. zł.	od 250 kg. za kg. zł.
Perl 5	6.45	—.—
Nonparel 6—7	6.10	4.75
Petit 8—9	5.45	4.10
Garmont 10—11	4.85	3.50
Cycero 12	4.50	3.25

PISMA TYTUŁOWE:

w kompletach od 6 punkt. do 72 p.

6 punktów za kilogram	7.40	zł.
8 „ „ „	6.45	„
10 „ „ „	5.50	„
12 „ „ „	5.50	„
16 „ „ „	5.50	„
20 „ „ „	5 25	„
24 „ „ „	5.25	„
28 „ „ „	5.45	„
36 „ „ „	5.25	„
48 „ „ „	5.25	„
60 „ „ „	4.95	„
72 „ „ „	4.95	„

SEKRETARJAT „RADY POŁĄCZONYCH ORGANIZACJI PRZEMYSŁU GRAFICZNEGO" mieści się w Warszawie, ulica Marszałkowska 143, m. 12, telefon 87-67 (lokal „Towarzystwa zakupów dla przemysłu graficznego"). Godziny urzędowe: codziennie 6—8 wieczorem.

PRENUMERATA KWARTALNIE Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ MK. 5.000.000 — ZESZYT POJEDYŃCZY MK. 1.000.000.— OGŁOSZENIA ZA TEKSTEM 1/1 STRONA 200.000.000 — 1/2 STR. 125.000.000 — 1/4 STR. 70.000.000 — 1/8 STR. 40.000.000. — 1/16 STR. 25.000.000 — POSZUKIWANIE I OFIAROWANIE PRACY 50% TANIEJ.

SPECJALNOŚĆ! KOMPLETNE URZĄDZENIA ZAKŁADÓW GRAFICZNYCH, LITOGRAFICZNYCH I INTROLIGATORSKICH

Redaktor i Wydawca: LUCJAN BOGUSŁAWSKI. Druk L. Bogusławskiego w Warszawie.